

MISCELLANEA.

XII. századbeli magyar lelet Békéscsabán.

1933. szeptember első napján bejelentette Osgyin András (III. Hold-utca 44. szám alatti békéscsabai lakos) a rendőrségnek, hogy kertjében — verem ásás közben — emberi csontokat talált. A helyszíni szemlére a rendőri bizottság magával vitt szakértőnek. A földből kiszedett és két emberi vázhoz tartozó csontok nagy összevisszaságban heverték; tüzetesebb vizsgálatuk azonban nem volt egészen eredménytelen. Az egyik igen jól konzervált koponya mindkét járomcsontja és állkapocs-szára erősen zöldre festődött valami fémrozsdától. Ennek megerősítésére szolgált, hogy a csontokat nemcsak felszínesen fogta meg a festőanyag, hanem teljesen átitatta azokat. A két sír tökéletes feldúlása hiábavalóvá tett minden keresést, a festőanyagul szolgáló és honfoglaláskorinak valószínűsített fémtárgyakat megtalálni nem sikerült. Indokolttá tette azonban a lelet, hogy az egész kert területét feltárjam, az eredménytől téve függővé, megállapítható-e hitelesen a leletek kora és származása. A két napot nem igénylő munka összesen egy

további sír feltárását eredményezte, melyben fejfelé Ény.-nak, lábbal Dk.-nek fekvő, 183 cm hosszúságú férfi-váz feküdt, hanyatt. Bal karja könyökben vissza volt hajtva úgy, hogy szétterített ujjai a nyakcsigolyákon és jobb kulcsontján feküdtek. Kinyújtott jobb karjának két alkarcsontja közé vas nyílhegy szorult. Ez volt az egyetlen melléklete. A levélformájú kétélű nyílcsúcs kétségtelenné tette, hogy magyar. Későbbi vizsgálódások folyamán hitelesen megállapítható volt, hogy teljesen azonos Dr. Cs. Sebestyén Károly: A magyarok ijja és nyila című tanulmányának a Dolgozatok VIII. kt. 196. oldalán közölt 13. kép B4. jelű tipussal; vagyis a XII. század végéről, illetve a XIII. század elejéről való magyar nyílcsúcs. Ezen az alapon a valószínűleg halántékkarikás másik sírt és jellegzetes körülményekkel szűkölködő harmadikat is ebbe a korba kell helyeznünk és ezzel Békéscsabán a III. Hold-utca 44. sz. alatt hitelesen megállapítható az első itt feltárt Árpád-kori temetkezés.

Dr. Banner Benedek.

Ein ungarischer Fund aus dem XII. Jahrhundert in Békéscsaba.

Das erste Grab aus der Árpádenzeit gelangte, durch einen Zufall, im September 1933 zum Vorschein. Bei der Auffindung wurde zwar das Grab zerstört, auf den

Schädel- und Kinnknochen konnte man starken Grünspan beobachten. In dem authentisch aufgedeckten zweiten Grab, verriet aber die Pfeilspitze, zwischen den Kno-